

VEDLEGG 7

Erklæring fra Morten Helgedagsrud

En av Norges fremste eksperter på å koble i sammen plan og bygningsloven med byggesaker og byggesaksdokumenter

Fagansvarlig for utvikling av kvalitetssikringssystemet som ble brukt for å få godkjent byggesøknaden i den aktuelle saken

I denne rapporten finnes:

Referanser til hvordan erklæringen ble manipulert vekk i forbindelse med rettsprosess og dom	Fra side 2 til side 5
En introduksjon av Morten Helgedagsrud. Han har en CV som gjør ham til en av Norges fremste eksperter på å koble i sammen plan og bygningsloven med byggesaksdokumenter	Side 6 og 7
Beskrivelse av hvordan byggesøknader skal fylles ut når byggmestere skal forholde seg til private stikkledninger for vann og kloakk	Fra side 10 til side 12
Referanse til lovverk som gjelder for private stikkledninger	Side 12
Referanse til straffeloven når lovverket for byggesaker ikke følges og beskrivelse av i hvilke situasjoner straffeloven kommer til anvendelse	Fra side 12 til side 15

ERKLÆRINGEN BLE KALT IRRELEVANT OG MANIPULERT BORT

I rettsforhandlinger og dom så samarbeidet advokat T Smedsvig og tingrettsdommer Svensen om å leke med domsmakten.

Dette ble ganske enkelt gjort ved å manipulere vekk hele erklæringen som er i dette vedlegget. Den vedlagte erklæringen har informasjon om det gjeldende lovverket, hvordan byggesøknader skal fylles ut og den har informasjon om straffbare handlinger i forbindelse med byggesaker.

I forberedelsen til rettsforhandlingene så kalte advokat T Smedsvig erklæringen for IRRELEVANT. Dette er direkte dokumentert.

Når vi startet rettsforhandlingene så fulgte tingrettsdommer Svensen opp med å si at erklæringen var irrelevant. Dette er indirekte dokumentert ved at ikke noe av informasjonen i erklæringen ble brukt i rettsforhandlingene eller i dommen.

- Advokat T Smedsvig og tingrettsdommer Svensen klarte å manipulere bort bruken av lovverket som gjaldt for situasjonen.
- I tillegg så manipulerte de vekk alle diskusjoner om hvordan byggesøknaden skulle fylles ut i forbindelse med private stikkledning for vann og kloakk.
- Til slutt så manipulerte de vekk alle referanser til hvordan det i den omdiskuterte byggesaken i kommune og fylke var blitt utført en serie med straffbare handlinger.

Advokat T Smedsvig og tingrettsdommer Svensen var de utførende partene av fiksegruppen som skulle fikse rettsprosessen.

Advokat E Lund var organisator av fiksingen. Men han var ikke offentlig part av rettsforberedelser eller rettsforhandlinger. Detaljene er forklart i varslingsrapporten.

Fiksegruppen bestående av advokat E Lund, advokat T Smedsvig og tingrettsdommer Svensen var fagmessige pingler i forhold til Helgedagsrud.

I varslingsrapporten er dokumentert at advokat E Lund ikke hadde greie på lovverket for situasjonen.

I et fremtidig rettssystem så skal generalist advokater degraderes relativt til samfunnets fagspesialister.

MORTEN HELGEDAGSRUD HAR HØY PROFESJONALITET I HENHOLD TIL
LOVVERKET OG HJELMENG

Hvis vi tar hensyn til lovverket og referanse til Hjelmeng så skulle informasjonen i denne erklæringen vært grunnleggende for gjennomføringen av rettsprosessen.

I denne forbindelsen refereres til følgende:

**Masteroppgave 'Erstatningsansvar for advokater', datert: 05.12.2014
Alexander Wiesner Barg**

Utklipp fra side 11 og 12

erstatningsansvar oppstår ved utøvelsen av et yrke.⁶⁶ Hjelmeng oppstiller med henvisning til danske Jørgensen fire elementer som karakteriserer profesjonsansvaret:

- «- en særskilt rådgivnings- eller arbeidsprestasjon
- en særskilt faglig «etos» utover den alminnelige moral

- medlemskap i en kollektiv organisasjon som fastsetter fagetiske normer
- en særskilt sosial status som kan henføres til lovgivning, offentlig auto-risasjon eller medlemskap i en annen sosialt anerkjent faglig forening.»⁶⁷

Jeg viser til kunnskapen og arbeidserfaringen til eksperten som vi ønsket å få hjelp av. Se side 6.

Fra: "Morten Helgedagsrud" <Morten.Helgedagsrud@holteprosjekt.no>
Til: "Pilt H Skulevold" <pilt@phskulevold.com>
Sendt: 2. november 2004 10:45
Legg ved: Rapport byggesak.doc
Emne: SV: Avklaring sjekkpunkter for tilkobling til vann og kloakk

Vil med dette takke for bestillingen og oversender et notat som jeg håper vil være til nytte i den videre behandling av saken.

Jeg så litt på saken i går kveld og har gjort den ferdig nå på formiddagen.

Når det gjelder våre betingelser er timehonoræret for oppdrag av en slik karakter kr 1.200,- pr time eks m.v.a.

For å utarbeide dokumentet vil det i første omgang være snakk om 4 timers arbeid.

I mitt daglige virke er jeg ansatt som rådgiver og fagansvarlig i Holteprosjekt as. Fagområdene jeg arbeider innenfor er byggesaksbehandling, prosjektkonomi og kvalitetssikring.

Jeg har da ansvar for opplæring innenfor fagområdene og gjennom må jeg holde meg oppdatert innenfor fagområdet.

Videre bruker jeg 50% av min tid ute på oppdrag hos kunder for å ha god kontakt med det som skjer i markedet.

Jeg opererer for det meste innenfor ulike lederoppgaver tilknyttet eiendomsforvaltning.

Hvis noe er uklart er det bare å ta kontakt.

Med vennlig hilsen
HolteProsjekt Innovation as

Morten Helgedagsrud, PMPRådgiver

HolteProsjekt Innovation as - Prosjektstyring til suksess
Thunesvei 2 (Skøyen), Postboks 2610 Solli, 0203 OSLO
Tlf. direkte +47 22 04 95 07 Fax +47 22 04 95 50

**ADVOKAT T SMEDSVIG OG TINGRETTSDOMMER KALLER
PROFESJONALITETEN TIL HELGEDAGSRUD FOR IRRELEVANT**

Siden advokat T Smedsvig og tingrettsdommer Svensen samarbeidet om å manipulere vekk det gjeldende lovverket og bruk av den rette jussen for situasjonen så kalte de erklæringen og kunnskapen til denne spesialisten for IRRELEVANT.

Fra prosess-skrivene kan vi se at kommunikasjonstråden om temaet avsluttes på følgende måte:

Smedsvig Heitmann		
Advokat Svein Åge Ribe Postboks 1393 Vika		
Vår referanse: 1620/8987.doc/GE	Deres referanse:	Stavanger 29. november 2004
<p>Når det gjelder Deres anmodning om samtykke til å fremlegge erklæring utarbeidet av Morten Helgedagsrud datert 02.11.04, mener jeg den er fullstendig irrelevant for saken ettersom den bygger på opplysninger som enten ikke er riktige eller som var ukjent for saksøkte. For om mulig å spare tid vil imidlertid Bygg Invest AS ikke motsette seg fremleggelsen under følgende forutsetninger:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Piit Henry Skulevolds spørsmålsskriv av 01.11.04 fremlegges samtidig. 2. En bruker ikke mer tid på Morten Helgedagsrud slik at han dermed ikke påberopes som vitne i tillegg til sin forklaring. <p>Innfris ikke disse forutseninger, må Helgedagsrud føres som vitne. I så fall vil Bygg Invest AS ikke motsette seg at han avhøres ved telefonavhør.</p>		

Når vi tar hensyn til lovverket som sier at når en bolig skal rives og det skal føres opp en ny bolig så skal dette betraktes som tomte bebygges for første gang så var erklæringen fra Morten Helgedagsrud midt i blinken for situasjonen.

Velvilligheten til at Helgedagsrud kunne føres som vitne var et spill for galleriet.

De visste at når det hele var avhengig av erklæringen så hadde de fått kontrollen.

Og den startet med at advokat T Smedsvig her slenger på bemerkningen om at den er fullstendig irrelevant.

Og i tillegg så ser vi at advokat T Smedsvig ikke vil bruke mer tid på eksperten. Han gjør alt han kan for å få vekk både eksperten, erklæringen og at det dykkes dypere ned i kunnskapen han måtte ha om plan og bygningsloven.

Når vi startet rettsforhandlingene så fulgte tingrettsdommer Svensen opp med å si at erklæringen var irrelevant.

Hele forsøket våres på å få til en seriøs rettsbehandling basert på den gjeldende jussen var blitt pulverisert.

LEK MED OG MISBRUK AV DOMSMAKT

Etter å ha manipulert bort erklæringen fra Morten Helgedagsrud så valgte advokat T Smedsvig og tingrettsdommer å ha det litt moro med meg.

Det som ble gjort var at de gjorde meg erstatningsansvarlig siden jeg ikke hadde godtatt dommen fra forliksrådet.

Folkene i forliksrådet hadde aldri jobbet med byggesaker og var fullstendig ute og kjøre med hensyn til kunnskap om plan og bygningsloven. Virksomheten i forliksrådet kommer inn under definisjonen SJARLATANVIRKSOMHET.

For å ha det moro så baserte tingrettsdommer Svensen dommen på sjarlatan virksomhet i stedet for å basere den på kunnskapen til en av Norges fremste eksperter på plan og bygningsloven.

Det som ble gjort i denne forbindelsen kan ikke kalles annet en **rent faenskap og bevisst misbruk av domsmakt.**

Erstatningsansvaret ble begrunnet med at jeg **ikke** hadde akseptert kunnskapen til forliksrådet.

Og etter å ha manipulert vekk lovverket

Plan og bygningsloven §46 og

Forurensningsloven § 23

så var det ikke mulig for tingrettsdommer Mariann A Svendsen og å finne formildende omstendigheter.

I dommen side 15 skriver tingrettsdommer Mariann A Svendsen.

5. Saksomkostninger

Saken gjelder anke over forliksrådets dom, og saksomkostningsavgjørelsen bygger da på tvml. § 180. Det vises her for ordens skyld til Schei, tvistemålsloven med kommentarer, s.602. Anken har vært forgjeves og Piit Henry Skulevold plikter da i samsvar med hovedregelen erstatte saksøktes omkostninger ved saken. Retten finner ikke at det foreligger særlige omstendigheter som tilsier at han skal fritas for erstatningsplikten.

Tingrettsdommer Svensen klarte ikke å finne noen formildende omstendigheter selv om jeg hadde betalt alle kostnadene med et helt nytt forskriftsmessig anlegg.

Vedlegg 3 forklarer i detalj hvordan tingrettsdommer Svensen snudde alle faktaene i saken opp ned.

Handlingene til tingrettsdommer Svensen kan ikke kalles annet en rent faenskap.

Når jeg uttrykte mine frustrasjoner over dommen til en kollega av Svensen i Stavanger tingrett fikk jeg beskjed om at hun ikke ville stå ansvarlig for hva Svensen hadde gjort. Hun fortalte meg videre at hun hadde gitt beskjed til Svensen om at hun ikke kunne holde på slik som hun gjorde.

Piit H Skulevold

Fra: "Morten Helgedagsrud" <Morten.Helgedagsrud@holteprosjekt.no>
Til: "Piit H Skulevold" <piit@phskulevold.com>
Sendt: 2. november 2004 10:45
Legg ved: Rapport byggesak.doc
Emne: SV: Avklaring sjekkpunkter for tilkobling til vann og kloakk

Vil med dette takke for bestilingen og oversender et notat som jeg håper vil være til nytte i den videre behandling av saken.

Jeg så litt på saken i går kveld og har gjort den ferdig nå på formiddagen.

Når det gjelder våre betingelser er timehonoraret for oppdrag av en slik karakter kr 1.200,- pr time eks m.v.a.

For å utarbeide dokumentet vil det i første omgang være snakk om 4 timers arbeid.

I mitt daglige virke er jeg ansatt som rådgiver og fagansvarlig i Holteprosjekt as. Fagområdene jeg arbeider innenfor er byggesaksbehandling, prosjektøkonomi og kvalitetssikring.

Jeg har da ansvar for opplæring innenfor fagområdene og gjennom må jeg holde meg oppdatert innenfor fagområdet.

Videre bruker jeg 50% av min tid ute på oppdrag hos kunder for å ha god kontakt med det som skjer i markedet.

Jeg opererer for det meste innenfor ulike lederoppgaver tilknyttet eiendomsforvaltning.

Hvis noe er uklart er det bare å ta kontakt.

Med vennlig hilsen
HolteProsjekt Innovation as

Morten Helgedagsrud, PMPRådgiver

HolteProsjekt Innovation as - Prosjektstyring til suksess
Thunesvei 2 (Skøyen), Postboks 2610 Solli, 0203 OSLO
Tlf. direkte +47 22 04 95 07 Fax +47 22 04 95 50
Mobil +47 93 44 15 07, Epost: [Mailto:mhe@holteprosjekt.no](mailto:mhe@holteprosjekt.no)
Internett: <<http://www.holteprosjekt.no/>>

Fra: Piit H Skulevold [<mailto:piit@phskulevold.com>]
Sendt: 1. november 2004 22:44
Til: Morten Helgedagsrud
Emne: Avklaring sjekkpunkter for tilkobling til vann og kloakk

Morten,

Refererer til telefonsamtaler.

Jeg har vedlagt et word dokument hvor jeg har forsøkt å summere opp problemstillingene som jeg prøver å få avklart.

Vennligst gi meg en vurdering av dette. Dersom svarene blir i henhold til mine antagelser ønsker jeg å bruke dette som vedlegg til prosesskriv i forbindelse med en

oppkommende rettssak.

Jeg ønsker ikke at du skal 'dydykke' i temaene men gi en enkel tilbakemelding basert på din erfaring rundt problemstillingene.

Det kunne og vært greit og fått en kort oppsummering av hvordan du i ditt daglige virke er involvert i dette arbeidsområdet.

Oppdraget bestilles av:

Piit Henry Skulevold
Tverråsen 19
1397 Nesøya

Fakturaadresse:
Piit Henry Skulevold
A Buddesvei 5
4011 Stavanger

eller gi beskjed om annen form for innbetaling / oppgjør.

Mob. Tlf: 95 25 55 97
Betjent dag og kveld

email: piit@phskulevold.com
(privat, ikke betjent om dagen)

Piit Henry Skulevold
piit@phskulevold.com
Mob. Tlf: 95 25 55 97

Holte Prosjekt
Morten Helgedagsrud

Stavanger 1 Nov 2004

FAGLIG VURDERING I FORBINDELSE MED GODKJENNING AV BYGGESØKNAD OG TILKNYTNING TIL PRIVAT VANN OG KLOAKKANLEGG

Jeg ønsker å få vurdert saksbehandlingen i forbindelse med en byggesøknad hvor nyoppført bolig ble tilkoblet privat vann og kloakkanlegg.

Hovedspørsmålet er egentlig om man kan koble seg til et privat vann og kloakkanlegg uten å være forpliktet til å undersøke om der finnes noen form for privat avtale som regulerer rettighetene og forpliktelsene ved tilknytningen?

Er der noen form for forpliktelser til å undersøke disse forholdene innbygget i intern kontroll prosedyrene for kommunen sin byggesaks avdeling og / eller i tillegg hos utførende rørlegger?

BESKRIVELSE AV SITUASJONEN

Fire eiendommer har en privat avtale i forbindelse med et privat vann og kloakk anlegg. I avtalen er definert refusjonsbetingelser for å koble til oppføring av nybygg til anlegget. For tre av eiendommene er det naturlig å bruke det private anlegget for å komme til offentlig vann og kloakkanlegg. Det betyr at anlegget krysser den fjerde eiendommen for å komme til offentlig vann og kloakk anlegg i en vei som går parallelt med tilhørende vei for de 3 andre eiendommene.

AVKLARINGENE

Hvordan skal man fylle ut skjemaet 'Søknad om tillatelse til tiltak' hvor den nye boligen må kobles til et privat anlegg for å komme til offentlig vann og kloakkanlegg. Den nye boligen bruker i denne aktuelle situasjonen det private anlegget i en lengde av ca 40 m før man kommer til offentlig tilknytningspunkt.

I 'Søknad om tillatelse til tiltak' finnes et avsnitt på side 2 som kalles 'Tilknytning til veg og ledningsnett'.

For vannforsyning kan man krysse av for Offentlig vannverk, Privat vannverk, Annen privat vannforsyning, innlagt vann, Annen privat vannforsyning, ikke innlagt vann.

Er det riktig i definert situasjon og krysse av for offentlig vannverk?

Og er det videre riktig å ikke krysse av for, altså unnlate å krysse av for:

Piit Henry Skulevold
piit@phskulevold.com
Mob. Tlf: 95 25 55 97

'Dersom vanntilførsel krysser annens grunn, foreligger rettighet ved tinglyst erklæring, Ja/Nei?'

For avløp kan man krysse av for Offentlig avløpsanlegg, Privat avløpsanlegg,

Er det riktig i definert situasjon og krysse av for 'offentlig avløpsanlegg'?

Og er det videre riktig å ikke krysse av for, altså unnlate å krysse av for:

'Dersom avløpsanlegg krysser annens grunn, foreligger rettighet ved tinglyst erklæring, Ja/Nei?'

Skal skjemaet 'Søknad om tillatelse til tiltak' hindre at man kobler seg til et privat anlegg uten å undersøke om der finnes privat avtale?

Har man plikt til å undersøke om der finnes tinglysninger for vann og kloakkanlegget på naboeiendom hvor anlegget krysser eller er dette uvesentlig?

Kan en privat avtale for et vann og kloakkanlegg være gyldig mellom partene uten at den er tinglyst?

Er skjemaet 'Søknad om tillatelse til tiltak' en del av intern kontroll prosedyrene for bygge saker hos kommunene.

Dersom man hopper over og ikke behandler noen av punktene, skal de da avviksbehandles dersom de har relevans for saken? Eller dersom man ved en feiltagelse ikke anser sjekkpunkt som nødvendig men senere oppdager at dette skulle vært behandlet er man da pliktig til å følge dette opp hvordan skal da dette korrigeres.

Er det og vanlig at rørlegger entreprenør har egenkontroll skjema som har sjekkpunkter om avtale i forbindelse med tilknytning til privat vann og kloakkanlegg?

Når byggesakssjefen godkjenner en byggesøknad i september og får fremlagt privat avtale om rettigheter for vann og kloakkanlegg i desember, har dette vært riktig saksbehandling?

Enkelte kommuner forlanger at der legges frem kvittering på at der er innbetalt refusjon før de godkjenner bygge sak.

Har dette forbindelse med ovennevnte punkter?

Mvh

Piit Henry Skulevold

Del I

De forholdene du beskriver i ditt notat vil jeg kommentere på følgende måte, uten å ha detaljkunnskap om de faktiske forhold kan det virke som det her er begått brudd på helt generelle retningslinjer i hvordan en aktør skal forholde seg i forhold til det offentlige.

Dine spørsmål er merket ut i kursiv skrift og mine betraktninger er flettet inn med uthevet tekst i mellom de ulike avsnitt.

1. For vannforsyning kan man krysse av for Offentlig vannverk, Privat vannverk, Annen privat vannforsyning, innlagt vann, Annen privat vannforsyning, ikke innlagt vann. Er det riktig i definert situasjon og krysse av for offentlig vannverk?

I dette tilfellet gir her ansvarlig søker uriktige opplysninger i søknaden. Her skulle det vært krysset av for tilknytning til privat ledning.

2. Og er det videre riktig å ikke krysse av for, altså unnlate å krysse av for: 'Dersom vanntilførsel krysser annens grunn, foreligger rettighet ved tinglyst erklæring, Ja/Nei?'

Om det foreligger en tinglyst avtale mellom 2 parter til å benytte et privat vann og avløpsanlegg er opptil partene i et slikt forhold, men søknadsskjemaet er utformet slik at hvis man krysser av for privat anlegg må man også ta stilling til punktet som berører avklaringen om der finnes en avtale eller ikke.

3. For avløp kan man krysse av for Offentlig avløpsanlegg, Privat avløpsanlegg, Er det riktig i definert situasjon og krysse av for 'offentlig avløpsanlegg'?

For dette punktet vil svaret være det samme som i punkt 1.

4. Og er det videre riktig å ikke krysse av for, altså unnlate å krysse av for: 'Dersom avløpsanlegg krysser annens grunn, foreligger rettighet ved tinglyst erklæring, Ja/Nei?'

For dette punktet vil svaret være det samme som i punkt 2.

5. Skal skjemaet 'Søknad om tillatelse til tiltak' hindre at man kobler seg til et privat anlegg uten å undersøke om der finnes privat avtale?

Utdrag fra forskrift om saksbehandling og kontroll i byggesaker.

"Tiltakshaver, foretak og andre med ansvarsrett er ansvarlig for at tiltaket gjennomføres i samsvar med tillatelser og bestemmelser gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven og annet regelverk, jf. pbl § 95 nr. Ansvarlig søker skal påse at alle deler av tiltaket er dekket med ansvar. Omfanget av ansvaret for ansvarlige foretak eller andre følger av ansvarsretten."

Dette punktet legger et klart ansvar på tiltakshaver om at det skal gis riktige opplysninger. Det vil i denne sammenheng implisitt ligge et ansvar på å undersøke om det forhold ved eiendommen i form av tinglyste rettigheter, eller forhold som skal nevnes spesielt i søknadspapirene. Om det i dette tilfellet foreligger en avtale eller ikke er i utgangspunktet ikke så interessant. Dog kan en part handle i god tro og mene at ledningen er offentlig, men slik som du beskriver strukturen på anlegget ligger det det i sakens natur at det er et privat anlegg.

6. *Har man plikt til å undersøke om der finnes tinglysninger for vann og kloakkanlegget på naboeiendom hvor anlegget krysser eller er dette uvesentlig?*

Om det er en plikt å undersøke om det finnes tinglyste dokumenter på eiendommen skal være meg usagt, men hvis du ikke har undersøkt om det finnes slike forhold vil du ha et problem den dagen en tinglyst heftelse kommer for dagen.

7. *Kan en privat avtale for et vann og kloakkanlegg være gyldig mellom partene uten at den er tinglyst?*

Følgende kommentar knyttes til tinglyste dokumenter:

Tinglysingsarkivene er grunnstammen i den skriftlige dokumentasjon om fast eiendom i Norge.

Alle avtaler som ikke er tinglyst vil være gyldig mellom partene i avtalen og ikke være heftet til eiendommen. Det vil da være en stor risiko for at slike avtaler kan forsettlig holdes unna ved omsetning av eiendommen, eller at de rett og slett kan bli glemt.

8. *Er skjemaet 'Søknad om tillatelse til tiltak' en del av intern kontroll prosedyrene for bygge saker hos kommunene.*

Søknad om tillatelse til tiltak er et offentlig skjema som skal benyttes når man søker om tillatelse til tiltak

9. *Dersom man hopper over og ikke behandler noen av punktene, skal de da avviksbehandles dersom de har relevans for saken? Eller dersom man ved en feiltagelse ikke anser sjekkpunkt som nødvendig men senere oppdager at dette skulle vært behandlet er man da pliktig til å følge dette opp hvordan skal da dette korrigeres.*

Som nevnt under punkt 5 er tiltakshaver / ansvarlig søker ansvarlig for at det gis riktige opplysninger i søknaden. Hvis man avdekker feil skal dette meldes inn som et avvik til kommunen. Plan og bygningsloven pålegger foretak med ansvarsrett og ha et system for avviksbehandling.

10. *Er det og vanlig at rørlegger entreprenør har egenkontroll skjema som har sjekkpunkter om avtale i forbindelse med tilknytning til privat vann og kloakkanlegg?*

Plan og bygningsloven pålegger foretak med ansvarsrett å ha etablert og implementert et styringssystem. (KS system). Det er knyttet en del krav til systemene gjennom loven. Et av kravene er at foretaket skal ha prosedyrer for å sikre at de etterlever forhold som er forankret i lover forskrifter og tillatelser. Objektivt sett burde et foretak som utfører tilkoblingsarbeider på ledningsnett, offentlig eller private ha en rutine for å avklare ulike forhold med eier av anlegget.

11. Når byggesakssjefen godkjenner en byggesøknad i september og får fremlagt privat avtale om rettigheter for vann og kloakkanlegg i desember, har dette vært riktig saksbehandling?

Som kommentar til dette punktet vil jeg henvise til forurensingslovens paragraf 23.

§ 23. (rett og plikt til tilknytning til eksisterende avløpsanlegg)

Forurensningsmyndigheten kan bestemme at avløpsvann kan ledes inn i en annens avløpsanlegg.

Om plikt til tilknytning til eksisterende avløpsledning gjelder reglene i plan- og bygningsloven. Vedtak etter plan- og bygningsloven kan likevel treffes av forurensningsmyndigheten.

Skjer tilknytning til kommunal avløpsledning, betales tilknytningsavgift etter lov 31. mai 1974 nr. 17 om kommunale vass- og kloakkavgifter. Skjer tilknytning til privat avløpsanlegg, kan eieren av anlegget kreve at vedkommende foretar eller betaler de utvidelser og forandringer av avløpsanlegget som tilknytningen gjør nødvendig, eller at det blir stilt sikkerhet for dette. Eierne kan også kreve refusjon for anleggsutgiftene i samsvar med plan- og bygningsloven. Kostnadene ved underskjønnet skal bæres av den som blir tilknyttet anlegget.

Endret ved lover 17 des 1982 nr. 88, 17 april 1983 nr. 21, 21 juni 1996 nr. 36, 5 mai 1995 nr. 20 (i kraft 1 juli 1997).

Denne paragrafen gir eier av det private anlegget en rett til å kreve refusjon for anleggsutgiftene.

12. Enkelte kommuner forlanger at der legges frem kvittering på at der er innbetalt refusjon før de godkjenner bygge sak.

Har dette forbindelse med ovennevnte punkter?

Refusjonsavgiften til vann og avløp forfaller med en gang saken er godkjent hos de offentlige etater.

Del II

Når det gjelder konsekvensene ved å ikke å gi riktige opplysninger i byggesøknaden vil jeg utdype dette med utgangspunkt i følgende:

Å føre det offentlig eller andre bak lyset ved å gi uriktige opplysninger er straffbart og har helt andre strafferemmer en brudd på generelle bestemmelser i plan og bygningsloven.

Jeg tar utgangspunkt i Plan og bygningslovens § 110 7. ledd

Kap. XVIII. Straffansvar.

§ 110. Med bøter straffes den som forsettlig eller uaktsomt:

1. Prosjekterer eller utfører et tiltak i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov når dette kan føre eller har ført til personskade eller vesentlig materiell skade,
2. utfører eller lar utføre tiltak uten at det foreligger nødvendig tillatelse etter § 93, jfr. § 96, eller er i strid med vilkårene i slik tillatelse, eller tiltak i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av §§ 81, 85, 86a eller 86b.
3. bruker eller lar bruke byggverk eller del av byggverk, konstruksjon eller areal uten at det foreligger nødvendig tillatelse etter § 93, eller er i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av §§ 81, 85, 86a og 86b, eller uten at det er gitt dispensasjon etter denne lovs § 7 for tiltak eller bruk i strid med arealdel av kommuneplan, reguleringsplan eller bebyggelsesplan, eller §§ 17-1, 31 eller 33 i denne loven.
4. prosjekterer, utfører eller lar utføre et tiltak uten at arbeidet blir forestått av henholdsvis ansvarlig prosjekterende som er godkjent etter § 93 b, eller ansvarlig utførende som er godkjent etter § 98,
5. bruker eller lar bruke byggverk m.v. som nevnt i § 99 uten at det foreligger ferdigattest, midlertidig brukstillatelse eller nødvendig driftstillatelse,
6. utfører kontroll av et tiltak i strid med de bestemmelser som er gitt om dette i eller i medhold av denne lov.
7. gir uriktige eller villedende opplysninger til plan- og bygningsmyndighetene eller den sentrale godkjeningsordningen

Plan- og bygningsloven har tidligere ikke hatt bestemmelser om straffeansvar for den som gir uriktige eller villedende opplysninger til plan- og bygningsmyndighetene eller den sentrale godkjeningsordningen (jf. § 98 a). Straffeloven (strl.) § 166 har en generell bestemmelse om falsk forklaring, men den har rammet kun den som *forsettlig* avgir falsk forklaring. Etter lovendringen i pbl § 110 nr. 7, foreligger det nå hjemmel for å straffe den som uaktsomt gir uriktige eller villedende opplysninger til nevnte myndigheter.

Bygnings-myndighetene må kunne stole på opplysningene fra foretakene.

Byggesaksreformen i 1995 innebar en omfordeling av oppgaver og roller i byggesaken ved at aktørene fikk en mer fremtredende rolle enn før for å påse at tiltaket oppfyller kravene i plan- og bygningsloven. Som en del av reformen ble den kommunale bygningskontrollen avviklet og ansvaret for kontrollen overført til ansvarlige foretak, enten i form av dokumentert egenkontroll eller ved uavhengig kontroll. Dokumentasjon for utført kontroll er i likhet med andre dokumentasjonskrav basert på egenerklæringer. Dette gjelder også

opplysninger i forbindelse med godkjenning av foretak og dokumentasjon til søknaden. Dersom f.eks. egenkontrollen har sviktet og kommunen heller ikke foretar tilsyn, kan flere bli fristet til å gi uriktige opplysninger for å slippe opprettingsarbeider. Uriktige opplysninger kan dermed gå ut over kvaliteten på byggverk og i sin ytterste konsekvens også få betydning for sikkerheten.

Byggesaksreformen har dermed i praksis ført til at kommunene nå er svært avhengig av opplysninger fra de ansvarlige aktørene og at disse er korrekte. En straffebestemmelse som rammer uriktige opplysninger er først og fremst ment å virke forebyggende. Men begåtte lovbrudd kan og bør i en del tilfeller politianmeldes. Strafferettslige reaksjoner er vesenforskjellige fra øvrige reaksjonsformer i plan- og bygningsloven. Straffebestemmelsene vil særlig være aktuelle å anvende mot foretak eller personer ved grovere overtredelser, eller når vedkommende gjentatte ganger bryter plan- og bygningsloven.

Straffeloven. § 166

Straffeloven vil kunne ramme den som forsettlig gir uriktige opplysninger til bygningsmyndighetene, jf. strl. § 166. Bestemmelsen rammer etter sin ordlyd tilfeller hvor det muntlig eller skriftlig gis falsk forklaring til "offentlig Myndighet" når vedkommende er "pliktig til at forklare sig til denne, eller hvor Forklaringen er bestemt til at afgive Bevis". Lovanvendelsen er bl.a. prøvd i forvaltningssaker Rt. 1983 s. 1357, der Høyesterett slo fast at uriktig opplysning til tinglysningskontoret i en egenerklæring om konsesjonsfrihet ved erverv av fast eiendom m.v., rammes av strl. § 166. At det kreves forsett med hensyn til usannheten av forklaringen, følger allerede av uttrykket "falsk forklaring" i gjerningsbeskrivelsen. At det kreves forsett også med hensyn til de øvrige ledd i gjerningsbeskrivelsen følger av strl. §§ 40 og 42. Straffen er bøter eller fengsel inntil to år.

Etter straffeloven kapittel 3 a kan et foretak straffes dersom et straffebud er overtrådt av noen som handler på vegne av det. Dette vil si at foretaket kan gjøres strafferettslig ansvarlig på objektivt grunnlag for handlinger noen har begått på dets vegne. Foretaksstraff forutsetter at handlingen er straffesanksjonert i særlovgivningen eller i straffeloven.

Departementet kjenner kun til ett tilfelle der det er utferdiget forelegg etter strl. § 166 overfor et foretak for å ha avgitt uriktige opplysninger i sak etter plan- og bygningsloven. Det lave antallet kan for så vidt indikere at avgivelse av uriktige eller villedende opplysninger er et lite problem. Det er imidlertid grunn til å anta at det i enkelte saker avgis uriktige opplysninger overfor bygningsmyndighetene eller den sentrale godkjenningsordningen for å oppnå en fordel, men at de strenge beviskravene i strl. § 166 gjør at man sjelden opplever politianmeldelser. Særlig i forbindelse med saker behandlet i den sentrale godkjenningsordningen har det vært reist påstander om "juks". Det er også et moment at strl. § 166 heller ikke er "lett synlig" i forhold til plan- og byggesaker, noe som kan ha betydning for antall saker som anmeldes.

Hvem rammes?

Straffen etter den nye bestemmelsen i pbl § 110 nr. 7 blir i likhet med de øvrige forhold som reguleres i pbl. § 110, bøter. Overtredelse av det foreslåtte straffebud blir derfor å anse som forseelse, jf. strl. § 2 annet ledd. Etter strl. § 67 er foreldelsesfristen to år. Foreldelsesfristen begynner å løpe fra den dag det straffbare forholdet er opphørt, jf. strl. § 68 første ledd. Det er ikke særskilt angitt hvem som kan gjøre seg skyldig i de ulike straffbare handlinger. Det vil da – hvor ikke annet fremgår av sammenhengen – være enhver som forholder seg på den beskrevne måten, jf. uttryksmåten "den som". Ansvarer kan ramme både eieren, tiltakshaveren (byggherren), ansvarlig søker, prosjekterende, utførende, kontrollerende samt brukeren. Også enkeltpersoner i et foretak vil kunne rammes av bestemmelsen. Når en person uaktsomt eller forsettlig gir uriktige eller villedende opplysninger, og personen handler på vegne av et foretak, kan foretaket straffes, jf. reglene i straffeloven kapittel 3 a. Pbl § 110 nr. 7 vil således kunne ramme både foretak og personer. Påtale etter bestemmelsen vil være ubetinget offentlig, jf. straffeloven § 77.

Når det nå vil være tilstrekkelig med "vanlig" uaktsomhet vil dette medføre en lettere bevisvurdering for påtalemyndighet og domstol. Regelen vil også stadfeste at ansvaret for at opplysningene er korrekte – i et system basert på egenerklæringer og tillit – hovedsakelig må ligge hos den som gir opplysningene. Videre vil regelen om uriktige opplysninger få samme skyldkrav som øvrige bestemmelser i kap. XVIII.

Straffebestemmelsen stiller strengere aktsomhetskrav til bransjen og tiltakshaver, og bevisspørsmålet blir enklere. Det medfører også at plan- og bygningsmyndighetene og den sentrale godkjenningsordningen får et mer effektivt virkemiddel til å reagere mot dem som på bakgrunn av uriktige eller villedende opplysninger får en fordel de ikke har krav på. Regelverket blir også mer oversiktlig. Regelen kan føre til at flere enn i dag blir anmeldt til politiet.

Dette er en generell vurdering av nevnte forhold og du må sammen med din advokat vurdere om dere skal vinkle saken fra denne siden.

Håper de opplysninger som fremkommer i dokumentet vil være til hjelp og vi står gjerne til tjeneste hvis du ønsker ytterligere bistand.

Oslo 02.11.2004

Morten Helgedagsrud